

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/289/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512206554
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7512206554.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Maximovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu Y. I., nar. X.X.XXXX, bytom Z. C. XX, zast. JUDr. Milanom Slobodníkom, advokátom, so sídlom Košice, Štúrova 20, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 16C/47/2012-257 z 1.6.2018 Okresného súdu Košice - okolie,

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej tiež len „súd“) napadnutým rozsudkom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.203,15 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, konanie v časti o zaplatenie sumy 33.518,87 € zastavil a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách konania rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol takto o žalobe, ktorou sa žalobca pôvodne domáhal zaplatenia sumy 68.303,39 € od žalovanej a náhrady trov konania z titulu náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

3. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.6.2008 kúpil osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia za dohodnutú cenu 4.149,24 € od predávajúcej M. O., zast. manželom Y.C. O.. Toto vozidlo bolo dňa 19.12.2008 spolu so zimnými pneumatikami, osvedčením o evidencii vozidla a kľúčom od vozidla Obvodným oddelením Policajného zboru Veľká Ida (ďalej len „OO PZ Veľká Ida“) zaistené na vykonanie potrebných úkonov, pretože vzniklo podozrenie, že vec súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku a jej zaistenie bolo potrebné na zistenie skutkového stavu. Žalobca dňa 26.1.2009 písomne požiadal o vrátenie zaisteného motorového vozidla za ktoré zaplatil kúpnu cenu, toto vozidlo bolo bez obmedzení, riadne bolo naňho prepísané, a teda nemôže súvisieť so spáchaním trestného činu. Predmetné auto kúpil pre potreby rodiny, pretože má maloleté deti a ťažko chorú matku, o ktorú sa stará, a teda mu každým dňom vniká škoda súvisiaca so zaistením vozidla. Na žiadosť žalobcu o vrátenie zaisteného motorového vozidla dňa 5.2.2009 reagovalo OO PZ vo Veľkej Ide správou a oznámilo mu, že dňa 18.12.2008 bolo podané trestné oznámenie vo veci sprenevery, ktoré podal splnomocnenec lízingovej spoločnosti CREDITCAR s.r.o. Vlastníkom auta je podľa oznámenia spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a držiteľkou bola M. O., ktorá žalobcovi bez súhlasu vlastníka predala uvedené vozidlo. Motorové vozidlo prevzala vyšetrovatelka vybavujúca uvedené

trestné oznámenie. Žalobca namietal vybavenie jeho žiadosti, Krajské riaditeľstvo PZ v Košiciach mu oznámilo, že postup polície bol správny a jeho sťažnosť je neopodstatnená. Uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice (ďalej len „ÚjaKP OR PZ Košice“) zo dňa 23.9.2009 bolo dotknuté motorové vozidlo uložené do úschovy Okresného súdu Košice II s odôvodnením, že na vozidlo si robí nárok ďalšia osoba a sú pochybnosti o práve na vec. Sťažnosťou z 24.9.2009 proti uvedenému uzneseniu žalobca žiadal o okamžité vrátenie motorového vozidla z dôvodov svojho výlučného vlastníctva. Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II z 9.11.2009 bola jeho sťažnosť zamietnutá z dôvodu, že vlastnícke právo si k predmetnému vozidlu uplatňuje spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. na základe zmluvy o zabezpečení uzatvorenej s obvinenou M. O.. Žalobca dňa 13.1.2010 na Krajskú prokuratúru v Košiciach podal podnet na preskúmanie postupu prokurátora a listom zo 17.2.2010 mu prokurátor krajskej prokuratúry oznámil, že jeho podnet je dôvodný a postup vyšetrovateľa Policajného zboru a okresného prokurátora bol nezákonný. Zároveň mu oznámil, že reparovanie nezákonného postupu vyšetrovateľa a prokurátora pri rozhodovaní o uložení veci do úschovy neprichádza do úvahy, pretože na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní už uplynula zákonná trojmesačná lehota. Následne žalobca dňa 3.7.2010 požiadal Okresný súd Košice II v konaní 3T 28/2010 o vrátenie motorového vozidla. Uznesením 3T 28/2010 - 174 z 3.8.2010 súd rozhodol, že žalobcovi vracia osobné motorové vozidlo aj osvedčenie o evidencii vozidla. Fyzicky bolo vozidlo žalobcovi odovzdané na základe protokolu o prevzatí a odovzdaní automobilovej techniky č. 21/2010/V až dňa 22.9.2010. Žalobca v súvislosti s uvedeným skutkovým stavom zdôraznil, že cieľom ust. § 97 ods. 1 Trestného poriadku je dosiahnuť, aby veci, ktoré boli zaobstarané pre potreby trestného stíhania jednotlivými zaisťovacími úkonmi, zostávali k dispozícii orgánov činných v trestnom konaní a súdu len nevyhnutne potrebnú dobu, aby sa tak neprímerane neobmedzovali vlastnícke, užívacie a iné práva k týmto veciam. Vec preto treba vrátiť ihneď, ako sa zistí, že pre ďalšie konanie už nie je potrebná. Pochybnosti o práve na vec sú najmä vtedy, ak si právo na vec uplatňuje ďalšia osoba. V tomto prípade si však spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. nikdy neuplatňovala vlastnícke právo k predmetnému vozidlu a voči obvinenej si uplatnila len nárok na náhradu škody. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. poskytla obvinenej M. O. pôžičku za účelom zakúpenia predmetného vozidla od predchádzajúceho vlastníka O. I.. V zmysle uzavretej zmluvy, pokiaľ by nedošlo k úplnému zaplateniu kúpnej ceny, vozidlo by zostalo vo vlastníctve O. I.. Ak bola kúpna cena predávajúcemu zaplatená, stala sa vlastníkom vozidla obvinená M. O.. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. na zabezpečenie pôžičky, ktorú poskytla obvinenej, s ňou uzavrela záložnú zmluvu. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. teda nikdy nebola a nie je vlastníkom vozidla, ale záložným veriteľom zo záložnej zmluvy, kde zálohom je sporné vozidlo. Žalobca si kúpil motorové vozidlo bez toho, aby mal vedomosť o tom, že vozidlo je založené v prospech spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ale táto skutočnosť nemá z hľadiska prevodu vlastníckeho práva k vozidlu žiadne právne účinky, pretože na základe kúpnej zmluvy sa stal vlastníkom založeného motorového vozidla. Zaisťované vozidlo na ďalšie konanie nebolo potrebné a neprichádzalo do úvahy jeho prepadnutie alebo zhabanie, orgány činné v trestnom konaní boli povinné mu vozidlo bezodkladne vrátiť. Ak tak nepostupovali, dopustili sa nezákonného zásahu do jeho práv a právom chránených záujmov.

4. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní si žalobca uplatnil škodu vo výške celkom 68.303,39 €, pozostávajúcej z nákladov na servis motorového vozidla za účelom odstránenia závad, ktoré vznikli na vozidle v dôsledku jeho neprevádzkovania vo výške 2.258,75 € (1.705 € + 153,75 €), opravy riadiacej jednotky pre ABS vo výške 1.682 €, škody vzniknutej na vozidle poklesom jeho ceny za dobu, kedy ho nemal možnosť užívať, zistenej znaleckým posudkom vo výške 1.218 €, nákladov za vyhotovenie znaleckého posudku 106,24 €, nákladov spojených so zvýšenou spotrebou motorového vozidla, ktoré si bol nútený zakúpiť v dôsledku zaistenia vyššie uvedeného vozidla 944,40 € a nemajetkovej ujmy 62.094 €, pretože žalobca mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a nesprávny úradný postup bol v tak závažnej miere, že ovplyvnil jeho osobný, spoločenský a finančný život, ako aj život jeho rodiny. Uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje 10-násobok majetkovej ujmy, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom.

5. Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie sumy 18.502 € súd uznesením zo dňa 21.1.2016, sp. zn. 16C/47/2012-191, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.3.2016, konanie v tejto časti zastavil.

6. Žalobca následne vzal žalobu späť dňa 26.6.2017 v časti o zaplatenie sumy 33.518,87 € a navrhol konanie v tejto časti zastaviť. Trval na úhrade sumy 16.282,52 € titulom náhrady škody vo výške 4.070,63 € a titulom nemajetkovej ujmy 12.211,89 € (trojnásobok spôsobenej majetkovej ujmy). Náhradu škody

vyčíslil z nákladov na opravu motorového vozidla 1.705 € + 553,75 €, sumy 655 € predstavujúcej pokles ceny motorového vozidla za dobu, kedy ho žalobca nemohol užívať, z nákladov na znalecký posudok 212,48 € a nákladov na zvýšenú spotrebu nového motorového vozidla 944,40 €.

7. Po vykonaní dokazovania a ustálení orgánu konajúceho za štát v tejto veci, súd po právnom posúdení podľa § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 § 9 ods. 1, 2, § 15, § 16, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003, § 21 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore v znení neskorších predpisov, § 92 Trestného poriadku, uzavrel, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Tento súd videl v nedôvodnom uložení veci do úschovy, keď pre takýto postup neboli splnené zákonné podmienky. Na vec si neuplatňovala právo iná osoba ako žalobca, pretože spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. si v trestnom konaní uplatňovala len náhradu škody. Uplatnenie nároku na náhradu škody nemožno považovať za uplatnenie práva na vec v zmysle ust. § 97 ods. 1 Trestného poriadku (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Tz 19/93). Orgány činné v trestnom konaní boli povinné vec vydať žalobcovi bez skúmania, či je alebo nie je vlastníkom veci, čo vyplynulo aj z oznámenia prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach zo 17.2.2010. Súd konštatoval, že žalobca bol dobromyseľným, že k vozidlu sa neviaže žiadna ťarcha, lebo záložné právo nebolo zapísané v evidencii vozidiel a obvinená ho na túto skutočnosť neupozornila. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že je preukázaná jedna z podmienok pre určenie zodpovednosti za škodu, a to existencia nesprávneho úradného postupu. Existenciu nezákonného rozhodnutia zakladajúceho nárok na náhradu škody súd nemal preukázanú, pretože uznesenie o uložení veci do úschovy z 23.9.2009 nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, z ktorého dôvodu neprichádza do úvahy konštatovanie nezákonného rozhodnutia v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ ide o ďalšie zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, súd pri zisťovaní existencie škody konštatoval, že titulom skutočnej škody žalobca uplatňoval sumu 4.070,63 € - za opravu motorového vozidla 1.705 € (faktúra č.410202194 zo dňa 11.10.2010 vystavená spoločnosťou QALT s.r.o. a doklad o jej zaplatení dňa 11.10.2010) a sumu 553,75 € (faktúra č. 410202376 zo dňa 29.10.2010 vystavená spoločnosťou QALT s.r.o. a doklad o jej zaplatení dňa 29.10.2010). Z týchto faktúr súd zistil, že závady na motorovom vozidle boli spôsobené jeho neprevádzkovaním, preležaním pneumatík a pod. a vzhľadom na to, že ich uviedol autorizovaný servis, mal súd za preukázanú príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní. Súčasťou vyfakturovaných súm boli aj náklady na odťah motorového vozidla. Aj keď podľa protokolu o odovzdaní motorového vozidla bolo vozidlo pojazdné, vychádzajúc zo skutočnosti, že počas zaistenia a úschovy vozidla došlo k ukončeniu platnosti STK i emisnej kontroly, prerušeniu povinného zmluvného poistenia, a zohľadniac aj celkovú dĺžku „státia“ vozidla (1 rok, 9 mesiacov), bolo podľa názoru súdu použitie odťahovej služby (do servisu) dôvodné. Za preukázanú považoval súd aj výšku nákladov za zvýšenú spotrebu nového vozidla, kúpeného v dôsledku zaistenia žalobcovho vozidla. Súd argumentoval, že z dokazovania vyplynula nevyhnutná potreba osobného motorového vozidla v rodine žalobcu, keď žalobca potreboval motorové vozidlo na cestu do zamestnania a späť a na prepravu maloletých detí a ťažko chorej matky k lekárovi. Bol nútený kúpiť si iné motorové vozidlo (zn. Škoda Favorit), ktoré malo vyššiu spotrebu ako zaistené vozidlo. Za obdobie používania náhradného motorového vozidla najazdil 34.342 km, pričom toto vozidlo malo vyššiu spotrebu o 2,5 l / 1 km. Pri priemernej cene pohonných motorových hmôt počas používania tohto nového vozidla 1,10 €/l tak cenový rozdiel činí 944,40 €. Počet najazdených kilometrov, výška priemernej spotreby porovnávaných vozidiel i priemerná cena pohonných hmôt vyplýva zo žalobcom predložených dokladov. V tomto rozsahu mal súd nárok žalobcu za dôvodný, pretože mal za preukázané všetky predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu.

8. Pokiaľ ide o požadovanú náhradu za pokles ceny motorového vozidla za dobu, kedy ho žalobca nemohol užívať v sume 655 € a za náklady na znalecký posudok 212,48 € súd nemal za preukázanú príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Súd dôvodil, že k poklesu ceny motorového vozidla dochádza samotným plynutím času a k tomu by došlo aj pri užívaní vozidla. Skutočnosť, že žalobca nemohol vozidlo užívať, bola pritom zohľadnená pri priznaní náhrady za pohonné hmoty v dôsledku zvýšenej spotreby nového vozidla. Preto nárok na náhradu škody vzniknutý poklesom ceny vozidla a s tým súvisiacich nákladov vynaložených na znalecký posudok nepriznal.

9. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.211,89 € (trojnásobok uplatnenej majetkovej ujmy) z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a nesprávny úradný postup bol v tak závažnej miere, že ovplyvnil jeho osobný, spoločenský a finančný život, ako aj jeho rodiny, súd uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal,

že v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k takému zásahu do jeho osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy. Podľa právneho názoru súdu zásah nebol takej intenzity, aby spôsobil zníženie dôstojnosti či vážnosti žalobcu, značné zhoršenie zdravotného stavu alebo nenapraviteľné narušenie rodinných väzieb či pracovných vzťahov a pod. Nepochybne absencia osobného motorového vozidla v rodine žalobcu, ktorá ho potrebovala, ovplyvnila každodenný život rodiny, avšak nedošlo k tak závažným následkom v dôsledku nesprávneho úradného postupu, že by prichádzalo do úvahy odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Tieto skutočnosti podľa súdu nevyplývajú z predložených listinných dôkazov ani z výpovede žalobcu a svedkyne (manželky žalobcu) v konaní. Súd preto nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy vyhodnotil ako nepreukázaný, čím žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno. Súd preto žalobu v časti, ktorú považoval za nedôvodnú a nepreukázanú žalobu zamietol.

10. O zastavení konania v časti o zaplatenie 33.518,87 € rozhodol súd v zhode s procesným návrhom žalobcu podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP.

11. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, súd uviedol, že žalobca bol v konaní procesne úspešnou stranou v časti náhrady škody v rozsahu 51,59 % žalovaného nároku (3.203,15 €), čo súčasne zodpovedá 48,41 % úspechu žalovanej, v pomere vzájomnej úspešnosti v časti náhrady škody bol žalobca úspešný v rozsahu 3,18 % (51,59 % - 48,41 %). Za zastavenie konania procesne zodpovedá v zmysle ust. § 256 ods.1 CSP žalobca. V časti nemajetkovej ujmy bola plne úspešnou stranou žalovaná. Súd preto vychádzajúc zo záveru, že v konaní bola procesne úspešnou stranou žalovaná (§ 255 CSP), dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej zo spisu žiadne trovy nevyplývajú. Preto rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

12. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol odvolaciemu súdu zmeniť rozsudok v napadnutej časti tak, že žalobe v celej časti vyhovie a prizná mu všetky trovy konania. Argumentoval, že počas doby, keď vozidlo nemal k dispozícii, došlo k poklesu jeho hodnoty vo výške, ktorú preukázal. Nepoprel, že k poklesu ceny vozidla by došlo aj vtedy, ak by ho užíval. Mal však za to, že nárok na náhradu škody za pokles ceny vozidla má práve preto, že za túto dobu vozidlo užívať nemohol a to v dôsledku nezákonného postupu žalovanej. K poklesu ceny vozidla došlo bez toho, aby z vozidla mal akýkoľvek ošoh a prospech. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13C/91/2012 z 28.3.2013 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/601/2013 z 28.1.2014. K nepriznaniu náhrady nemajetkovej ujmy uviedol, že inštitút náhrady nemajetkovej ujmy sleduje nielen satisfakčnú funkciu ale aj funkciu preventívno-sankčnú. Nezákonný úradný postup možno považovať za civilný delikt a náhradu nemajetkovej ujmy za jednu z civilnoprávných sankcií, ktorá má odradzovať rušiteľa zákonných práv a jeho možných nasledovníkov od protiprávneho konania a byť tak nástrojom špeciálnej i generálnej prevencie. Súdny majú svojím rozhodovaním i čo do výšky náhrady nemajetkovej ujmy účinne prispievať k zníženiu, prípadne k eliminácii nežiaducich nezákonných úradných postupov. Preto musí byť náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch dôrazná a plniť aj preventívno-sankčnú funkciu. Trval na tom, že jemu a jeho rodine bola žalovanou spôsobená tak závažná ujma, že iba konštatovanie porušenia práva je bez akýchkoľvek pochybností nepostačujúca a je potrebné priznať finančné zadosťučinenie v takej výške, aby sa žalovaná v budúcnosti zdržala podobných neoprávnených zásahov. Konštatovanie porušenia práva a zaviazanie len na náhradu škody v tomto prípade neplní ani satisfakčnú ani preventívnu funkciu. Podstata náhrady nemajetkovej ujmy súvisí s dĺžkou jeho stavu neistoty, kedy sa musel obávať o svoj majetok, jeho vlastníctvo a hrozila mu finančná ujma. Zo samotnej dĺžky týchto obáv vyplýva odôvodnenosť priznania nemajetkovej ujmy v ním požadovanom rozsahu. Nemožno opomenúť pri rozhodovaní o správnosti výšky priznaného odškodnenia nemajetkovej ujmy ani skutočnosť, že žalovaná neurobila žiadne iné kroky k zmierneniu prípadnej nemajetkovej ujmy, napr. verbálne ani písomne sa neospravedlnila a tak sa v celom rozsahu stotožnila s postupom policajných orgánov, ktorý sa v konečnom dôsledku ukázal ako neopodstatnený. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13C/91/2012-161 zo 17.7.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/157/2017 zo 16.5.2017.

13. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaná navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznila, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi uplatnenou nemajetkovou ujmom a nezákonným rozhodnutím. Žalovaná sa stotožnila s rozhodnutím a odôvodnením súdu čo do výšky priznanej škody ako aj výroku o trovách konania.

14. Žalobca v reakcii na písomné vyjadrenie žalovanej k odvolaniu uviedol, že zotrváva na skutočnostiach uvedených v odvolaní.

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25.9.2019 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu pri zachovaní lehoty podľa § 219 ods. 3 CSP.

17. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 191 a nasl. CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

21. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanom prípade odvolacie dôvody uplatnené odvolateľom nie sú dôvodné. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok hodnotenia jeho dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil, neboli zistené ani žiadne vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol a závery, ktoré prijal, primerane a zrozumiteľne vysvetlil, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej tak aj po stránke právnej. Z odôvodnenia napadnutého

rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

23. Odvolateľ neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by preňho ako žalobcu privodili priaznivé rozhodnutie. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o uplatnenom nároku vo vzťahu k odvolateľovi. Námietky uvedené v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností (skutkového stavu) a právneho posúdenia veci.

24. Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

25. Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

26. Z vyššie citovaného ustanovenia § 17 vyplýva, že priznanie nemajetkovej ujmy je možné jedine v prípade, ak dostatočným zadosťučinením za porušenie práva nie je iba samotné konštatovanie tejto skutočnosti.

27. V § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, bola výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8 limitovaná minimálnou hranicou.

28. Podľa ustanovenia § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení od 1.1.2013, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

29. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, odvolací súd uvádza, že aj keď kritériá, podľa ktorých sa určuje výška nemajetkovej ujmy, boli do zák. č. 514/2003 Z. z. zavedené až s účinnosťou od 1.1.2009 zákonom č. 517/2008 Z. z. (§ 17 ods. 3), nejde o nesprávne právne posúdenie veci, ak súd posudzuje uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa tohto ustanovenia. Podľa týchto kritérií totiž právna (i súdna) prax postupovala dávno pred účinnosťou tejto novely zákona, teda tým, že tieto kritériá sa vyššie uvedenou novelou dostali do zákona s účinnosťou od 1.1.2009, sa nič nezmenilo na samotnom posudzovaní nároku, lebo súdy tieto kritériá zohľadňovali už v čase, kedy ustanovenie § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. ich výslovne neobsahovalo.

30. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Úvaha však nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jej postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (pozri R 21/1995, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011).

31. Primeranosť nemajetkovej ujmy treba vždy posudzovať resp. určovať (okrem iného) aj v kontexte s ďalšími hmotnoprávnymi predpismi napríklad § 5 ods. 1 druhá veta zák. č. 215/2006 Z. z., v zmysle ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Limit odškodnenia je v tomto ustanovení aj pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

32. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k takému zásahu do jeho osobnostných práv, ktoré by odôvodňovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

33. V sporovom konaní, ako je aj toto konanie, sa uplatňuje prejednacía zásada, podľa ktorej je zásadne vecou strán sporu tvrdiť rozhodujúce skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť (navrhovať) dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť, dôkazné bremeno). Zákon ukladá strane povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti. Okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto právna norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodujúce preukázané, a súčasne určuje aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

34. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva a má tiež jedine procesný účel. Jeho zmyslom je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie v spore (či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 157 a § 132 ods. 1 CSP) resp. dostal sa do situácie dôkaznej núdze, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec). Zákon vymedzuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, ktorý je určovaný výsledkami vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nebolo preukázané (v tom zmysle, že ho súd nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je nepriaznivé rozhodnutie v neprospech tej strany, v záujme ktorej bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť. Dôkazné bremeno je teda typicky inštitútom, ktorý súdu umožňuje rozhodnúť v tzv. dôkaznej núdzi.

35. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda v prejednávanej veci žalobca tvrdil, že nesprávny úradný postup žalovanej bol v tak závažnej miere, že ovplyvnil jeho osobný, spoločenský a finančný život ako aj život jeho rodiny, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné, jednoznačné a nesporné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti, pretože toto dôkazné bremeno spočíva na ňom.

36. Civilný sporový poriadok (tak isto ako aj Občiansky súdny poriadok, v čase účinnosti ktorého sa začal prejednávať predmetný spor) ukladá sporovým stranám povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. O tom, ktoré z označených dôkazov vykoná, rozhodne súd, ktorý nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy (§ 185 ods. 1, 2 CSP). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21.5.2009 sp. zn. 3 Cdo/80/2009).

37. Súd prvej inštancie vykonal dôkazy navrhnuté žalobcom a následne žalobu v časti zamietol. Odvolací súd má zhodne so súdom prvej inštancie za to, že ani po vykonaní dôkazov navrhnutých žalobcom neboli preukázané skutočnosti ním tvrdené, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, teda žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno. Argumenty žalobcu uvádzané v tejto súvislosti v odvolaní, sú len zopakovaním skutočností uvádzaných v doterajšom priebehu konania, s ktorými sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal vo svojom rozhodnutí a tieto nemôžu viesť k inému rozhodnutiu vo veci, pretože súd vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 ods. 1 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Správny je aj právny názor súdu prvej inštancie v časti, v ktorej žalobcovi nepriznal náhradu za pokles hodnoty motorového vozidla v čase, kedy ho nemohol používať (655 €) a náklady za znalecký posudok (212,48 €) pre nepreukázanie príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom ako aj rozhodnutie o náhrade trov konania.

38. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje a rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

39. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

40. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

41. Na základe uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že sa s v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň odkazuje. Námietky žalobcu v odvolaní sú neopodstatnené, preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

42. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí, žalovaná bola v odvolacom konaní síce úspešná, ale žiadne preukázateľné a účelné trovy jej v ňom nevznikli, preto odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

43. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).